

Kirándulás és hagyományőrzés Erdélyben

Sóvidék, felső tagozat

2023. május 3-6.

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával

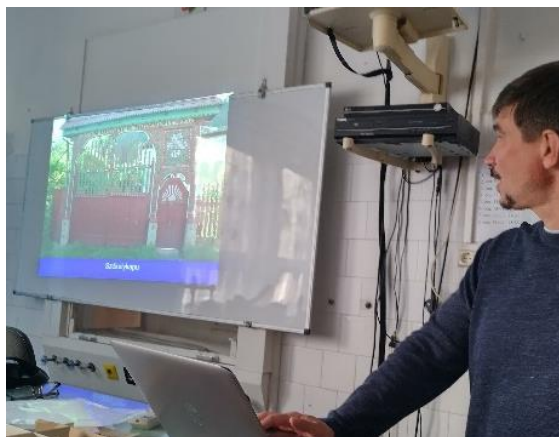
Készülődés a nagy nap előtt

Már hetekkel korábban elkezdtük az előkészületeket az erdélyi utazásunkra. két előadáson és egy filmvetítésen vettünk részt, hogy ráhangolódjunk az útra.

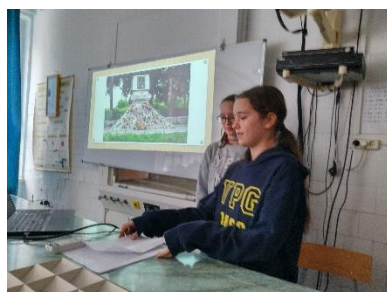
Az előkészítő foglalkozást összesen 120 percben tartottuk meg. Készültek tanárok és diákok egyaránt, az osztályok felosztották maguk között a feladatokat. Volt egy 40 perces történelmi képes áttekintés Erdélyről, szó esett hagyományokról, identitástudatról, a közelmúlt nehézségeiről napjainkig.

A virtuális történelmi séta Parlagi Márton tanár úr segítségével történt. A diákok érdekes kérdéseket tettek fel, Trianon előzményei, okai és következményei sem maradhattak ki a beszélgetésből. László Gyula professzor, iskolánk névadójának munkássága is előkerült, természetesen. Elhangzott e mellett a közmédiából és családi utazásokból szerzett információk sora - szó esett többek székely gyökereiről, erdélyi családi emlékeiről is. A történelmi áttekintést egy ellenőrző kvíz sor zárta.

Ezután a 7.a-s diákok ppt-vel fűszerezett irodalmi előadása következett, középpontban Petőfi Sándorral. A szünetben kis pihenés a diákoknak, a tanárok javították a feladatlapokat.

A második etapban az erdélyi sóvidék útját jártuk be Molnár Mária tanárnő irányításával. Csodálatos fotók, érdekes magyarázatok, a padokon a gyerekek előtt a bejárando út kis fénymásolt térképeken - mind felkeltették a gyerekek érdeklődését az út iránt.

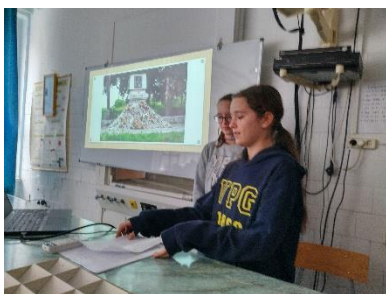

A 7.b tanulói is készültek irodalmi ppt-vel, ők elsősorban Tamási Áron köré építették a mondandójukat, majd a vetítést újabb, a diákok által összeállított játékos kvíz sor zárta.

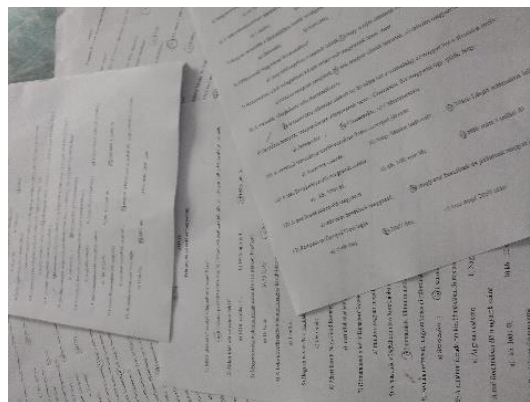
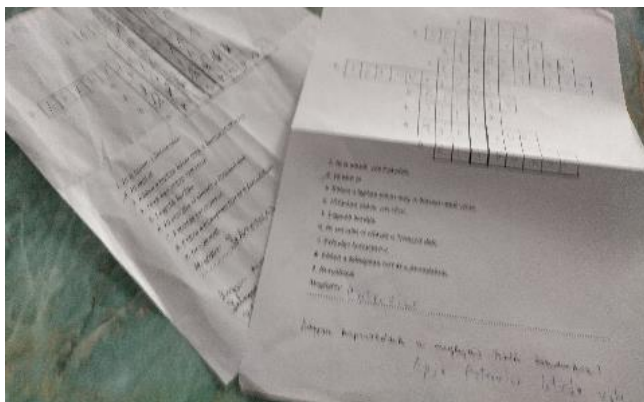

A javítás eredményének kihirdetése és az előkészítő óra tapasztalatainak átbeszélése az osztályfőnöki órákra maradt. A felébresztett kíváncsiság tapintható volt ezen a konzultáción.

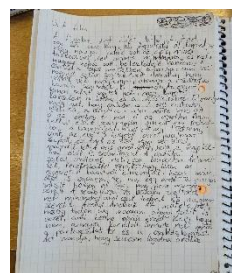
Minden gyerek a felkészítés alkalmával nyitotta meg programfüzetét, ebbe kellett vázlatot írniuk az előadásokról, illetve ezt folytatták a tanulmányút során.

A jelenléti ívet mindenki aláírta, a kirándulásban résztvevő tanárok is, hiszen ők is jelen voltak az előkészítő foglalkozáson. (A kirándulás előtti napokban betegség miatt két csere történt, a frissen beálló nyolcadikosok megkapták az előkészítő anyagát a képekkel, térképpel együtt – ezért a „cserejátékosokkal” is aláíráthattuk utóbb a felkészülést igazoló ívet.) Ezekkel a totókkal és rejtvényekkel vette kezdetét a nagy verseny, ami az út során esténként folytatódott. A tanárok ugyanúgy figyeltek, jegyzeteltek, hogy este az elhangzottakból állítsák össze a napi kérdéssort.

A felkészítéshez hozzátartozott a Magyarság Háza online vetítése is (április 21-én), ahol a gyerekek figyeltek, írásban összefoglaltak. Az érzékenyítő film (Mi, magyarok) tapasztalatait újabb osztályfőnöki órán dolgozták fel.

Az első nap 2023.05.03. szerda

Elérkezett az indulás napja. Korán volt nagyon, még csak hajnali 4 óra, ráadásul az eső is esett, de mindezek ellenére gyermekeink, kollégáink és a szülők izgatottan és szokatlanul éberen ellepték az iskolánk melletti parkolót. Villámgyorsan bepakoltunk, fél órán belül már el is indultunk. Bár azt feltételeztük, hogy gyermekeink az út első felét alvással töltik, nem ez történt. Élénken nézelődve, beszélgetve, kalandra éhesen töltötték az időt, amíg elértük a határt. **Nagyváradon** felvettük az idegenvezetőnket – Bokor Judit Székelyudvarhelyről származik és csupán miattunk utazott Nagyváradra.

Innen a **Királyhágóra** mentünk, ahol a technikai szünetben a kilátásban gyönyörködtünk és készítettünk képeket. Sajnos Kolozsvár felé nagyon sok időt vesztegettünk el egy baleset miatt, ami kissé megváltoztatta az első nap programját.

Kolozsvár volt a következő megállónk, ahol beszélve a városba meghallgattuk idegenvezetőnk előadását Mátyás királyról, a Szent Mihály templomról, készült fotó a szobor talapzata előtt.

Innen Mátyás király szülőházához sétáltunk, és meghallgattuk Judit előadását. Ezután 30 perc szabadprogram következett, volt, aki a templomtoronyba lépcsőzött fel, volt, aki a templomban sétált körbe, mások ajándékot vásároltak vagy a mosdót keresték. Innen az utunk Tordára vezetett volna, de ismét egy nehézségbe ütköztünk. Az egyik diák elhagyta a személyi igazolványát, amit bár szerencsésen sikerült megtalálni, de egy újabb fél órát veszítettünk a napból - sajnos a **tordai hasadék** megtekintése csupán az autópályáról volt lehetséges. Mivel még nagyon hosszú út állt előttünk, meg sem álltunk **Székelyszentlélekig**, ahol a szállásunk várt bennünket, a panzió ajtajában sütemény és az asztalokon bableves és bolognai tészta. Vidáman és fáradtan foglaltuk el szálláshelyeinket.

A második nap 2023.05.04. csütörtök

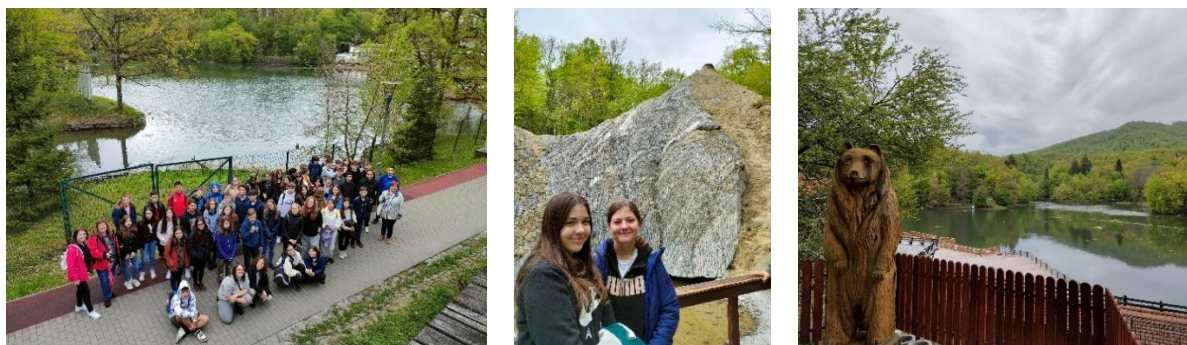
A második napra szerencsére kialhattuk magunkat, ráadásul svédasztalos reggeli várt bennünket. Az első program a **helyi iskola** megtekintése volt. Az épületbe való belépés előtt hosszasan meséltek nekünk az ottani magyarok helyzetéről és a nagyon erős összefogásukról. A mi diákjaink figyelmesen hallgatták a beszámolót, és talán el sem tudták képzelni, hogyan is létezhet ilyesmi. Amikor kicsengettek az iskolában, felkísértek bennünket a szünetben az ottani hetedikes osztályba, ahol éppen magyar óra zajlott. 16 fős volt az osztály, ahol a tanulók rendezetten egyesével, egyszemélyes padban ültek. Megtudtuk, hogy a szomszéd településekről is járnak ide gyerekek. Az osztály magyartanárnöje beszámolt nekünk a magyar gyerekek helyzetéről, oktatásáról. Kérdésünk bőven akadt, a fiatalok címet is cseréltek. Több doboz könyvet hoztunk ajándékba az iskola könyvtárának.

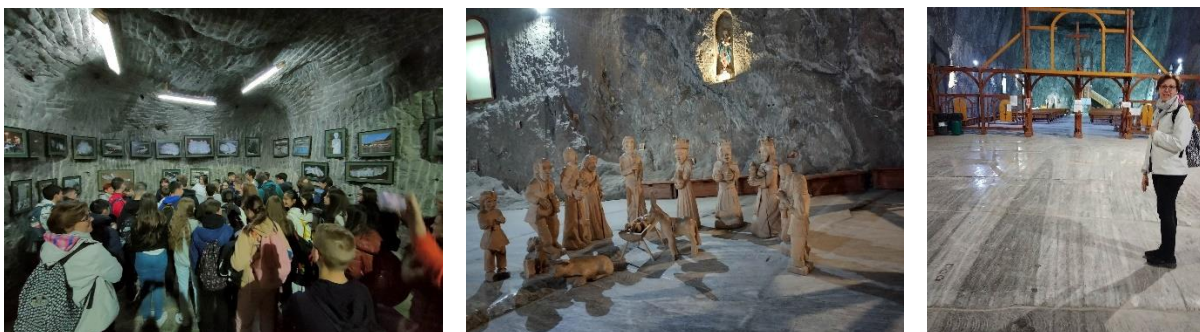

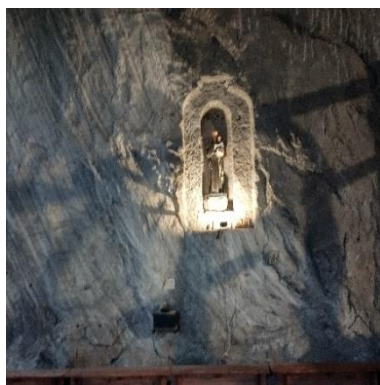
Második programunk ezen a napon **Szováta** volt, ahol a **Medve-tó** található. Nevét a kiterített medve alakjáról kapta. Ez egy sós tó, melynek az alján só van, a tetején pedig édes víz (ezt már Molnár Mária földrajz előadásán megtudtuk, a gyerekek le is írták a füzetükbe). A tóhoz a parkolóból sétálva vezetett az út. Az idő kissé hidegre és nyirkosra fordult. A tó elején egy hatalmas famedve állt. Körbe sétáltuk a tavat, ahol abban az időben rajtuk kívül senki nem járt. Megcsodáltuk a sóképződményeket és rengeteg fotót készítettünk. Megtudtuk azt is, hogy a tóban kicsi 2 cm-es vörös rákok élnek, melyek olykor feljönnek a víz felszínére az év bizonyos szakában, és akkor vörössé színezik a tavat.

Az idegenvezetőnk a négy nap során nagyon sok mesét, verset és éneket előadott a buszon, mind ehhez a csodálatos erdélyi világhoz fűződtek. A tanulók elhűlve hallgatták „Judit néni” széles repertoárját, de még jobban meglepődtek a mai magyarok történeteire, a kisebbségi sors nehéz hétköznapijain, magasztos ünnepein. A közösség erején.

A Medve-tótól a **parajdi sóbányába** vitt minket a busz. Erős sószag fogadott bennünket, mikor a bánya belsejében kiszálltunk a buszból. Onnan hosszú lépcsősor vezetett le a 100-120 méter mély barlangba. Leérvén óriási, fenséges tér tárult elénk. Judit 10 perces előadást tartott a bányáról a diákoknak. Található volt itt a múzeumtól kezdve játszótér, vidámpark, bolt, sőt még egy hatalmas kápolna – betlehemes szobrocskákkal.

Harmadik állomásunk **Korond** volt. Korond gyönyörűsége festett kerámiáiról nevezetes. A főutca fabódéiban ajándékvásárlásra nyílt lehetőség. A kerámiától a mágnesen, szappanon, sön keresztül mindenféle székely kézimunkát, helyi sajátosságot láthattunk a roskadozó polcokon. Miután kellőképpen bevásároltunk, áztunk, ettünk kürtőskalácsot, ismét buszra szálltunk és tovább utaztunk Farkaslakára.

Farkaslakán idegenvezetőnk mesélt Tamási Áronról, meghallgattuk a mögötte álló szobor történetét is, majd néma tisztelettel adóztunk az író emlékének. Az eső lankadatlanul esett.

A nap utolsó programja **Szejkézfürdő** Orbán Balázs síremlékével, ahol újra tiszteletünket róttuk iskolánk közössége nevében. Menet közben csodálatos székelykapuk alatt haladtunk el. Különösen nehezítette utunkat az eső, valamint az esőben csúszóssá vált farönkök, amiken lépkednünk kellett. A parkoló közelében Mini Erdély címmel szabadtéri kiállítást fedeztünk fel - Erdély kastélyait mutatja be miniatűr változatban, Az eső ellenére betértünk a kis kiállításra a vállalkozó kedvű gyerekekkel.

Az estét méltóképp egy remek vacsora zárta le a kultúrházban. Húsleves és töltött káposzta volt a menü. Vacsora után az első két nap eseményeit kvíz formájában kértük számon. Diákjaink ezen a napon is jól esően elfáradtak.

A harmadik nap 2023.05.05. péntek

Ezen a reggelen 8-kor reggeliztünk. Első programként elmentünk a Sláger center nevű áruházba, ahol a technikai szünet mellett volt fél óránk vásárolgatni is. Itt vettük meg a kvíz győzteseinek (és a sok rendes gyereknek) a jutalomcsokikat.

Régóta várt állomásunk a **Békás-szoros** volt. Szerencsére a felettébb serpentine úton senki nem lett rosszul. Rendkívül izgalmas, de ugyanakkor mesébe illően varázslatos volt a séta a sziklák között, miközben zúgott mellettünk a patak. Judit utasítását követve szigorúan a fehér vonalon mentünk.

Miután visszaszálltunk a buszba a **Gyilkos-tóhoz** indultunk. Megtudtuk, hogy nem azért kapta ezt a nevet, mert valakit megöltek itt, hanem azért, mert az erdőt elmosta a víz. Ennek bizonyítékeként állnak ki a fatörzsek a tóból. Csodálatos látvány volt. A tavon rengeteg színes csónak himbálózott (kikötve, mert még nincs szezon).

Következő állomásunk **Gyergyószentmiklós** volt, ahol egy nagyon kedves pap fogadott bennünket. Előadást tartott az ottani magyar emberek életéről és a templomról. Az ima végén lehetett kérdezni és beszélgetni is, amit a gyerekek többsége ki is használt.

Csiksomlyóról sokat hallottunk. Ki innen, ki onnan, de valamit mindenki tudott róla. Már messziről látszott a kegyhely és a város. A templom melletti makett előtt ismertük meg a tágabb környezetet, hallottunk a nagy csiksomlyói búcsúkról. A templomban csodálatos látvány fogadott bennünket, mindenki a Szűz Mária szobra elé járult és az örökös hagyománynak megfelelően megérintette a lábát. Az egyik padosor elején hangosan imádkozott a pap. Mögötte tömeg ült és egy házaspár aktívan ismételt bizonyos részeket az imában. Csoportunkból is sokan bekapcsolódtak.

A napi utolsó állomásunk Székelyudvarhely volt. Bár szerettünk volna bejutni a belvárosba, de erre esélyünk sem volt, mert a városban rallyversenyt tartottak. Azért így is kiszálltunk a buszból, sétáltunk, néztük negyedórát az elsuhanó autókat, majd visszatértünk a szállásra. Szomorúan érintett bennünket, hogy ez a program nem valósulhatott meg teljes egészében, ráadásul ez volt az idegenvezetőnk szülővárosa.

Vacsora után a panzió kerthelységében rendeztük meg a kvíz második részét és osztottuk szét a megérdemelt nyereményeket. Ezen a napon is kellemesen elfáradtunk. A csoport 90%-nak ez a nap volt a kedvence.

A negyedik nap 2023.05.06. szombat

Ezen a napon már 7-kor elindultunk reggelizni. A csomagjainkat a háziak kocsikkal vitték a panzióhoz, ahol reggeli előtt bepakoltunk mindent a buszba. Mondogattuk: „ma véget ér a nagy utazás”. Bár többen indultunk határozatlanul, már tudtuk, hogy mindenki pozitív élményeket is szerzett a nagyon hosszú úton. De még sok kilométer állt előttünk.

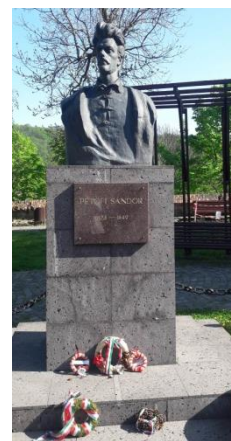
Első állomásunk **Fehéregyháza** volt, ahol Petőfi kútját tekintettük meg, vagyis, ahol az emléktábla szerint „elesett”. Újabb tiszteletadás a László Gyula Gimnázium és Általános Iskola diáksága és tantestülete nevében...

Második állomásunk **Segesvár** volt, ami már a hegy aljáról jól látszott. Segesvár az UNESCO Világörökség része. A város szülöttje **Vlad Tepes**, aki inspirálta **Bram Stokert** **Drakula gróf** megformálására, és aki ezeket huzatott karóba. Érdekes volt, hogy „valóra vált” a könyv egy része, láthattuk, hogy valóban élt az az ember, akinek a létezéséről legendák születtek. Nagyon romantikus és hangulatos volt a rengeteg kis utcácska, ami behálózta a vár területét, közepén a nagy térrel és az óratornyal.

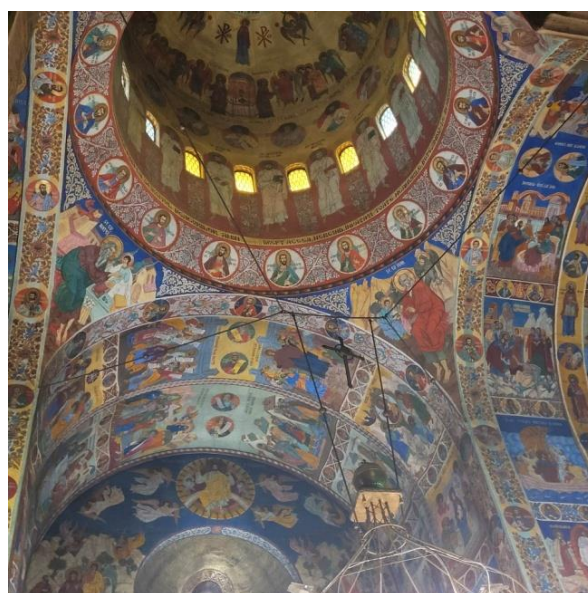
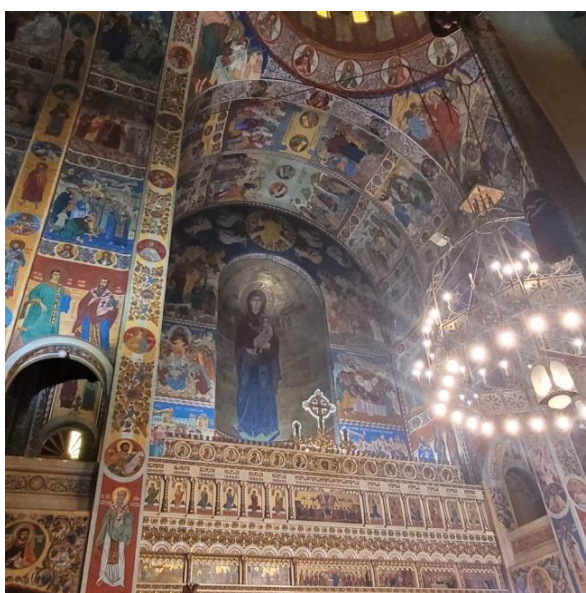
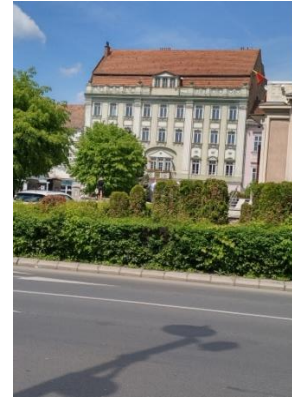
A „Szarvasházban” lakott egy ideig Szendrey Júlia. Nem véletlenül. A közeli fehéregyházi síkságon játszódtott le a segesvári csata, ahol a Bem József vezette forradalmi magyar hadsereg legyőzte a Luders vezette orosz csapatokat. S itt látták utoljára a hagyomány szerint költőnket. A vállalkozókedvűek felmentek az Óratoronyba, a bátortalanabbak letről fotózták a panorámát. Jártunk a Diáklépcsőnél is, felkerestük Apor Vilmos emléktábláját. Idegenvezetőnkől mindenhol elhangzott egy-két érdekes vagy épp megrázó történet. Megtaláltuk Petőfi mellszobrát.

A legtöbb fotó ebben a városban született, a hangulatos, macskaköves utcákat járva nem győztük fotózni a az ódon épületeket, cégeket, korhű ablakokat, táblácskákat.

A nap utolsó állomása **Marosvásárhely** volt. Első állomásunk a kerámia tetejű „Tanácsolóház” volt. Judit elmondta a tudnivalókat az épületről és mesélt a városról is. Rövid sétánk során gyönyörködhattunk a szecessziós épületekben. Megcsodáltuk a az ortodox székesegyházat is.

Kirándulásunk a végéhez közeledett, elbúcsúztunk Judittól és a határ után már csak egy technikai pihenőre álltunk meg. Hazaérkezésünkkor a szülők várták gyermekeiket, akiket mi épen, egészségesen, hiánytalanul, élményekkel telve adtunk át.

Nemzeti Összetartozás Napja, bemutató

2023. június 1-jén tartottuk meg az ünnepi megemlékezéssel egybekötött beszámolóinkat a felső tagozatnak. (Június 4. vasárnapra esett, pénteken pedig megkezdődött a gimnáziumi vizsgahét, így a tagozat az aulában csak csütörtökön gyűlhetett össze.) Már a kirándulás alatt felosztottuk a feladatot, a 4 szálláscsoport / 4 nap szereposztás adta magát, a hazatérés után nem sokkal kezdődtek a munkálatok. A műsor elején a programért felelős igazgatóhelyettes foglalta össze röviden a megemlékezés apropóját, a trianoni béke máig ható következményeit, az ünnep szellemiségének kapcsolatát a Határtalanul céljaival. Elhangzott a Székely himnusz (vigyázzállásban nem fotóztunk, ezért a diákép bevágva egyenesen), többen, akik ismerték, énekelték is. A program felvezetése (feltételek, előkészületek stb.) után a diákok maguk mutatták be a 4 nap eseményeit. A diákok és kísérő tanárok fotói, kis videóbejátszásai támasztották alá a tanulók színvonalas összefoglalóját. Elhangzottak komoly, érdekes és humoros információk – ezzel bizonyították a gyerekek, milyen sokat tanultak az úton, és mekkora élmény egy ilyen projektben részt venni. Az 58 diából álló bemutató végén a projektvezető igazgatóhelyettes értékelt, az igazgató asszonnyal együtt megköszönték a sok befektetett munkát.

A fotókon jól látható, hogy (a tartalmi minőségen túl) e rendezvény méltóságát az iskolai emblémával díszített polók fehérsége és a háttérben megvilágított László Gyula mellszobra is biztosította.

(Fontos tény és el is hangzott, hogy iskolánk névadója maga is Erdélyből származott.)

Ez a műsor valódi kedvcsinálója lett a következő évi Határtalanul programnak.

